

הצעת פתרון- בחינת הבגרות בעברית ב'

הצעת הפתרון נכתבה על-ידי אפרת לבנט,

מורה לעברית בבתי הספר של **קידום**.

פרק ראשון – הבנה והבעה

1.

א.

מאמר ראשון :

זכות : בעתיד אנשים יחשבו פעמיים לפני שהם מתנהגים בצורה לא הולמת / לעיתים שיימינג הוא התרופה האפשרית היחידה להתנהגות לא ראויה

גנות : היעדר הקשר, מבוסס על דיווח של צד אחד בלי נתונים נוספים ובלי תגובה של הצד האחר.

מאמר שני :

זכות : תופעה היכול ליצור הזדמנות לשינוי.

גנות : המחיר שאדם משלם אינו תואם בד"כ את המעשה שעשה, בהנחה שאכן נעשה מעשה שיש להתבייש בו.

מאמר שלישי :

זכות : כלי יעיל לפיקוח חברתי, שינוי מצב שאינו רצוי או שמירה על מצב קיים מפני איום עליו.

גנות : הפרת האיזון בין הזכות לפרטיות ובין חופש הביטוי.

ב. מאמר ראשון : נגד

מאמר שני : נגד

מאמר שלישי : בעד

2.

- א. טענת הנגד : רבים מן הפוסטים הפוגעניים שמתפרסמים ברשת אינם מסתיימים ביריית אקדח.
ב. דחייה : מספיק מקרה אחד כזה כדי שנחשוב היטב לפני שאנחנו משתפים אחרים בפרסום שעלול לפגוע במישהו.

3.

- א. ראוי שנדרוש ממעסיקים לנהוג באחריות רבה יותר ולהגן על העובדים שלהם. כמו כן, הגיע הזמן שגם כלי התקשורת יתגייסו כדי להגן על הנפגעים או ישכרו גורמים מקצועיים שיעשו זאת.

ב.

1. כותבת המאמר השני תתמוך בהצעה.

"אני סבורה ששיימינג הוא תופעה אלימה כמו בריונות רשת, כמו לשון הרע, כמו מכות פיזיות"

או

"לדעתי, הפגיעה באדם ברשת יכולה להיות הרסנית לא פחות מכל מקרה אחר של אלימות, ולעיתים אף יותר".

2. הסכנה היא בביטול חופש הביטוי ובהכנסת משטרת המחשבות והניסוחים לחיינו, הפיכת כל אדם לפושע רשת אפשרי.

4. א. החשש מפני תופעת השיימינג הוא מוגזם.

ב. 1. שדה סמנטי : משפט/פלילים/חוק

עונש, קנס, מאסר, חוקים, תקדימים, משפט שדה, נאשם, אשם, חף מפשע.

2. השימוש נעשה כדי להראות את ההשפעה הרבה והרצינית שיכולה להיות לשיימינג, שאינה פחותה מעונש מאסר או מכל עונש אחר שניתן במערכת המשפט.

פרק שני – תחביר

7. א.

1 – פשוט

2 – מחובר

3 – מחובר

4 – מורכב

ב.

1 – אבל

2 – מעלים

3 – מכל "שיתוף" ומכל תגובה

4 – מי שסנוור מזרקור התקשורת רב העוצמה

ג. תופעת השיימינג זכתה לדיון נרחב באמצעי התקשורת מפני שהציבור הגיב בחריפות לסרטון "טיסת השוקולד"

או

הציבור הגיב בחריפות לסרטון "טיסת השוקולד", ולכן תופעת השיימינג זכתה לדיון נרחב באמצעי התקשורת.

8.

א. תנאי

ב. 1 – לו ידעו מפיצי השיימינג מראש את תוצאות מעשיהם

2 – אם כלי התקשורת יתגייסו כדי להגן על נפגעי השיימינג

3 – לו יצא המעסיק שלו להגנתו

ג. 'אס' הוא משעבד במשמעות של תנאי קיים, ואילו 'לו' הוא משעבד במשמעות של תנאי בטל.

ד.

1. משפט מספר חמש, "אם יתברר שהנאשם חף מפשע ייתכן שהקהל יתפזר במבוכה".

2. פסוקית מושא

9.

א. מחובר

ב. אדם אחד מסתגר בביתו – איבר א'

אדם אחד יורד מנכסיו – איבר ב'

אדם אחר נעשה לידוען – איבר ג'

ג. נשואים : מסתגר, יורד מנכסיו, ידוען

ד.

1. יכול להכות

2. הנשוא השני, יורד מנכסיו

3. נשוא מורחב

10.

א. משפט ראשון – לוואי. התפקיד המשותף בשני המשפטים האחרים הוא נשוא.

ב. משפט 1 : שגזר דין מוות הוא עונש ראוי – פסוקית מושא

משפט 2 : שנדרוש מן המעסיקים שיגנו על העובדים שלהם – פסוקית נושא מורכבת

שיגנו על העובדים שלהם – פסוקית מושא

משפט 3 : שמפטר את העובדים שלה כל אחד-עשר חודשים רק כדי שתוכל להרוויח יותר כסף – פסוקית לוואי מורכבת

רק כדי שתוכל להרוויח יותר כסף – פסוקית תיאור

ג.

חברה רוצה להרוויח יותר כסף.

חברה מפטר את העובדים שלה כל אחד-עשר חודשים.

האם חרם על חברה הוא ראוי?

11.

א. 1 – פשוט

2 – פשוט

4 – פשוט

ב. 1,2

ג. 3 – (בעוד) שנה, עשור או יובל – תיאור כולל

4 – את הכוח ואת חופש הביטוי – מושא כולל

ד.

1.

1 – למעשה

2 – לדעתי

3 – ככל הנראה

4 – לצערנו

2. למעשה – מחזק את טענת הכותב

לדעתי – מביע את דעת הכותב

ככל הנראה – מעלה ספק

לצערנו – מביע את דעת הכותב ואת רגשותיו

פרק שלישי – מערכת הצורות

12.

א. תופעה – י/ו-פ-ע

נגועה – נ-ג-ע

דומה – ד-מ-י/ה

הוצאה – י/ו-צ-א

תגובה – ג-ו-ב

ב. פיעל: דימוי

הפעיל: הדמיה

התפעל: הידמות

ג. דימוי עצמי

הדמיה ממוחשבת

הידמות עיצורים (בין העיצורים הללו חלה הידמות מלאה)

ד. נגועה, דומה – קל

ה. טיסה, הערה, משימה, מבוכה

.13

א. נמצא, להימלט, נקבע, נשען

ב.

1. ב-ר-ש

2. בוששה – פיעל

בושתי – קל

מבישים – הפעיל

ג. להוסיף – הפעיל, י/ו-ס-פ

לחוות – פיעל, ח-ו-י/ה

לעוט – קל, ע-ו-ט

ד. מחר אוסיף כסף לחשבון הבנק שלי.

.14

א. 1 – קרוי, גזרת נל"א; גזרה משותפת: נל"י/ה

2 – יראים, גזרת נל"א; גזרת משותפת: נל"י/ה

3 – מרמה, גזרת נל"י/ה; גזרה משותפת: נעו"י

4. מעיד, גזרת נעו"י; גזרת משותפת: נפי"ו

ב. המציא – שורשית

מפיץ – מוספית

מאפשר – מוספית

מושך – שורשית

מובל – מוספית

המיט - שורשית

ג.

1. כרתה

2. יוצא דופן : שלמים

גזרה משותפת : נל"י/ה

15.

א. 1. ב-ט-א

2. איזון

3. מילוי

ב.

1. בסיס + צורן סופי : נצחיות, בריאות, עדות, אלימות, בריונות

שורש + משקל : הזדמנות, התארגנות, ציות

2. שם פעולה

3. שם עצם מופשט

16.

א.

1. דיון, נכון, ארגון

2. שמרן, דברן

3. משפטן – בעל מקצוע; סרטון – הקטנה ;

4. ידוען : בסיס ש"ת ידוע + צורן סופי סן לציון בעל מקצוע ;

יצגן : שורש י-צ-ג + משקל קטלן לציון בעלי מקצוע ;

5. קנאי, גזרת נל"א

שאר השמות – נל"י/ה